

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ BETÄNKANDET NÅGRA FRÅGOR OM GRUNDLÄG- GANDE FRI- OCH RÄTTIGHETER (SOU 2025:2)

Vi har anmodats att yttra oss över rubricerat betänkande. Vårt yttrande är avgränsat till frågor som rör betänkandets jämställdhetspolitiska relevans.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten tillstyrker utredningens förslag om att föra in en bestämmelse i grundlag om rätten att avbryta en graviditet. Det är, som utredningen konstaterar, en viktig och tydlig markering av den stora betydelsen av denna rättighet. Betänkandet presenterar ett förslag som medför ett utökat skydd för den gravidas självbestämmande och dennes kroppsliga integritet, vilket välkomnas av myndigheten.

Myndigheten tillstyrker även förslaget om att grundlagen inte ska hindra fråntagande av ett svenskt medborgarskap i de fall medborgarskapet har förvärvats genom oriktiga eller ofullständiga uppgifter eller genom annat otillbörligt förfarande.

Utredningen föreslår vidare att föreningsfriheten ska få begränsas, dock endast när det gäller sammanslutningar som ägnar sig åt allvarlig brottslighet för att uppnå ekonomisk eller annan otillbörlig vinning. Allvarlig brottslighet i den nya bestämmelsens mening avses vara brottslighet som hotar grundlagsskyddade värden eller statens våldsmonopol och därför kan sägas vara systemhotande. Jämställdhetsmyndigheten ansvarar för den nationella samordningen mot prostitution och människohandel för alla ändamål. Inom detta område arbetar myndigheten tillsammans med andra aktörer mot systemhotande brottslighet. Myndigheten vill understryka vikten av att beakta de inlåsningseffekter som denna grova typ av kriminalitet kan medföra för närstående samt att många av de sammanslutningar som lagförslaget tar sikte på upprätthåller destruktiva patriarkala strukturer. Dessa aspekter behöver beaktas och prioriteras i kommande lagstiftningsarbete.

Vad gäller kommitténs beslut att avstå från att lägga fram förslag om att införa ett generellt grundlagsskydd mot diskriminering anser myndigheten att avsaknaden av ett förslag är beklaglig. Diskriminering på grund av kön motverkar och hämmar arbetet för jämställdhet och en reglering i grundlag hade kunnat intensifiera arbetet mot bland annat könsrelaterad diskriminering.

För Jämställdhetsmyndigheten

Lise Tamm
Generaldirektör

Anna Tingbäck
Chefsjurist

I ärendets slutliga handläggning har t.f. avdelningschef Åsa Esaiasson deltagit.